

Stormkøkken

Et stormkøkken er et rigtig godt arbejdsredskab for spejdere, specielt når de begynder at tage ud på overnatningsture, hvor der ikke nødvendigvis er en bålplads i nærheden.

Introduktion til færdighedsmærker

Spejderfærdigheder er en vigtig del af spejderarbejdet.

Nogle færdigheder er gode at have i sin dagligdag. Det er for eksempel rart at kunne lave knob der holder, eller godt at kunne grundlæggende førstehjælp. Andre færdigheder knytter sig til de særlige aktiviteter vi laver som spejdere.

Under alle omstændigheder er færdigheder noget helt konkret man får ud af at være spejder. Et færdighedsmærke er et symbol på at man har gennemført forløb der har givet en nogle konkrete færdigheder.

Spejdere der har arbejdet med færdighedsmærket stormkøkken kan følgende:

- Kender til stormkøkkenets enkelte dele og hvordan de fungerer
- Kan samle og skille et stormkøkken
- Kender til sikkerhed omkring et stormkøkken
- Kan betjene et stormkøkken sikkert, herunder rengøre og vedligeholde

Stormkøkkenet

Fordelen ved et stormkøkken er brugervenligheden. Et stormkøkken er typisk indrettet sådan at alle dele passer sammen til en lukket, kompakt enhed, når sættet er pakket sammen. Det er let at samle og skille ad. Det er let at bruge og er dermed egnet til alle brugere, fra nybegynderen til den trænede og fra voksne til børn.

Et stormkøkken – omtales også tit som Trangia - er et rigtig godt arbejdsredskab for spejdere, specielt når de begynder at tage ud på overnatningsture, hvor der ikke nødvendigvis er en bålplads i nærheden. Det kan fx være på en kanotur eller en vandretur.

Spejderes brug af et stormkøkken er ikke mere farlig end at lave mad over bål. Der er blot nogle andre ting som man skal sikre sig, at spejderne har helt styr på.

Et stormkøkken af mærket Trangia kan fungere med enten sprit- eller gasbrænder. Spejderne bør lære at betjene begge dele, hvis det er muligt.

Stormkøkkenets dele

- To gryder, som passer ind i hinanden
- En pande, der også fungerer som grydelåg.
- En todelt vindskærm
- En tang
- En messingbrænder
- Et spare-/skånelåg.
- En nylonrem og evt. en pose til hele sættet.
- Derudover kan der være en kedel og en gasbrænder i sættet.

Samling af stormkøkken

Det er vigtigt at spejderen kan samle og skille stormkøkkenet. Det er med til at øge sikkerheden når stormkøkkenet er samlet korrekt.

Figur 1 Stormkøkken med gas før samling

Figur 2 Stormkøkkenet udpakket klart til opstilling

Figur 3 Vindskærmens underdel monteret med spritbrænder

Figur 4 Vindskærmens underdel monteret med gasbrænder

Figur 5 Stormkøkken færdigsamlet med spritbrænder og reduktionsplade

Figur 6 Stormkøkken færdigsamlet med gasbrænder og i gang med at koge

Sikkerhed

Sprit

Fyld *aldrig* sprit i en brænder før du er helt sikker på at ilden er gået ud i den. Prøv evt. efter med en hånd over brænderen eller en finger helt ned i brænderen for at være sikker.

Gas

Det skal sikres, at gasbeholderen ikke udsættes for hverken varme (åben ild) eller hårde stød. Der kan opstå eksplosion.

Gennemgå i øvrigt brand- og sikkerhedsregler som er tilgængelige på dds.dk/aktiviteter/sikkerhed-til-spejd, og vær sikker på at spejderne har gennemgået den del af Førstehjælp 1 der har med forbrændinger og skoldninger at gøre.

Betjening

Sprit

Mange vælger, ved brug af spritbrænderen, at tilsætte 10-15% vand til spritten. Det mindsker sod på gryder og pande og gør rengøringen noget lettere.

Gas

Monter gasbrænder og flaske korrekt. Vær klar med tændstikkerne, når der åbnes for gassen og åbn kun en smule for ventilen. Når gasflasken er "tom" kan den vendes på hovedet, og mere gas vil komme ud.

Forslag til aktiviteter:

Kogning af vand <http://dds.dk/aktiviteter/koge-vand-paa-stormkoekken>

Bagning af brød/boller på stormkøkken <http://dds.dk/aktiviteter/kanoboller>

Stormkøkkenstafet <http://dds.dk/aktiviteter/stormkoekkenstafet>

Stormkøkken kompasløb <http://dds.dk/aktiviteter/stormkoekken-kompasloeb>